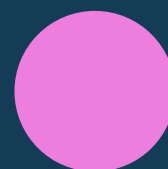
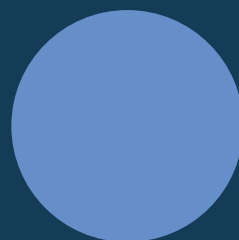

MOLDE KOMMUNE

Kvam & St. Sunniva barnehager Årsplan 2023-2024

Forord

«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser» (RPL s.37)

De kommunale barnehagene i Molde har en felles mal for årsplan som ivaretar krav som stilles i barnehageloven med forskrifter. Ut fra denne malen utarbeider hver enkelt barnehage sin årsplan.

Innhold

1.MOLDE KOMMUNES BARNEHAGER	3
2.BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENT	4
Lov om barnehager	
Vedtekter	
Rammeplan	
3.BARNEHAGEN VÅR	4
Samarbeidspartnere	
4. PEDAGOGISK GRUNNSYN	7
Hva er et pedagogisk grunnsyn?	
Relasjoner og voksenrollens betydning	
Mangfold og likeverd	
Bærekraftig utvikling	
Livsmestring	
5. BARNEHAGENS INNHOLD	8
Omsorg	
Danning	
Læring	
Lek, vennskap og fellesskap	
Kommunikasjon og språk	
Progresjon	
Digital praksis	
Årstema	
6. BARNS MEDVIRKNING	13
7. SAMARBEID HJEM-BARNEHAGE	13
8. OVERGANGER	14
9. PLANLEGGING - VURDERING	14
10. PROSJEKT OG UTVIKLINGSARBEID	15

1. MOLDE KOMMUNES BARNEHAGER

Våre verdier

Molde kommune skal være
vidsynt, inkluderende og samskapende

Vidsynt

Vi løfter blikket og ser muligheter, ikke hindringer. Vi er fleksible og løsningsorienterte, lærer og lytter og setter innbyggerne sine behov i sentrum.

Vi har mot til å tenke stort og satse, men har lov til å feile. For å være en vidsynt organisasjon trenger vi modige ansatte med kompetanse og engasjement, som vil bidra til å gjøre Molde kommune til en god arbeidsplass og moldesamfunnet til en god plass å bo og arbeide i.

Molde kommune er ikke til for seg selv, men for dem som bor og arbeider i samfunnet.

Inkluderende

I Molde kommune respekterer vi hverandre og ser menneske som en del av fellesskapet

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle anerkjenne barndommens egenverdi. De skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og samarbeide alle former for

uavhengig av kjønn, alder, etnisk bakgrunn, religion, seksuell legning eller funksjonsgrad. Alle skal ha like muligheter til å bidra.

Vi er åpne og lyttende for hverandre og ovenfor innbyggerne. Vi ser og respekterer hverandre, er ansvarlige og fordomsfrie. Vi tør å fremme våre meninger og gi uttrykk for utrygghet. Vi deler arbeidsmetoder og informasjon, kompetanse og beste praksis.

Samskapende

Molde kommune skal samskape, både internt i organisasjonen og med innbyggerne, frivilligheten, næringsliv og akademiene, for å utvikle en god arbeidsplass, gode tjenester og en god hverdag for innbyggerne. Vi er koordinerte og snakker med en stemme, og samskaping skal være vår ledetråd.

Vi har pågangsmot, er nysgjerrige og motiverte for å utvikle oss - sammen!

Molde kommune er både barnehageeier og barnehagemyndighet; fagavdeling barnehage. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for driften i de kommunale barnehagene. Dette ansvaret er det enhetsleder/styrer i de kommunale barnehagene som følger opp. Barnehagens

verdigrunnlag skal komme til syne i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet skal gjøres til barnets beste. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. (RPL)

2. BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENT

Lov om barnehager

Barnehageloven regulerer barnehagens virksomhet. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til som barnekonvensjonen og ILO-konvensjonen.

Personalet skal ha kjennskap til opplysningsplikten til barnevernet jfr. barnehageloven § 46.

Barn har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlig behov for det, PPT er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp.

For å sikre at barn får den oppfølging og hjelp de trenger brukes BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) [BTI-veileder – Molde – BTI \(bedreinnsats.no\)](#)

[Lov om barnehager \(barnehageloven\)](#)

Vedtekter

De kommunale barnehagene i Molde har felles vedtekter

[Vedtekter for kommunale barnehager - Molde kommune](#)

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Rammeplanen, som er en forskrift til barnehageloven, skal bidra til at alle barn får et kvalitetsmessig likeverdig barnehagetilbud.

[Rammeplan for barnehagen \(udir.no\)](#)

3. BARNEHAGEN VÅR

Kvam og St. Sunniva barnehager er en barnehageenhet som eies og drives av Molde kommune. Til sammen har vi rundt 100 plasser i de to barnehagene. Det er fire avdelinger i Kvam barnehage, og tre på St. Sunniva. Begge barnehagene har aldersinndelte grupper, med de yngste, de mellomste og de eldste i hver sine avdelinger.

Barnehagene drives ut fra felles verdier og visjoner, samtidig som vi ønsker at hver barnehage skal beholde og utvikle sin pedagogiske fordypning og egenart. St. Sunniva arbeider spesielt med estetiske fag, mens Kvam har natur og uteliv som sitt fordypningsområde.

Vårt motto er;

«Omsorg, lek og tilpasset utfordring»

I Kvam barnehage legger vi stor vekt på natur og friluftsliv og ser verdien av det å være mye ute. Vi ønsker å bidra til at barn blir glade i naturen. Allsidige bevegelseserfaringer, opplevelser og utforskning av naturens mangfold, er en viktig del av barndommen. Gjennom erfaringer med ulike terreng, vær og årstider vil barna få kunnskap om naturen som helhet og dens forandringer. Personalet skal være gode rollemodeller og la barna få kjennskap til naturen som en viktig forutsetning for liv, helse og mat. Slik ønsker vi å legge grunnlaget for barns forståelse av en bærekraftig utvikling, vise respekt for liv og biologisk mangfold.

Å la barna få være utendørs, er den beste måten vi kan legge til rette for fysisk aktivitet i barnehagen. Det er viktig å la barna få delta i aktiviteter tilpasset egne fysiske og motoriske forutsetninger, samtidig som vi hele tiden må legge til rette for å gi utfordringer de kan strekke seg etter. Vi vil at barna skal føle mestring og kunne vurdere risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer

Barna på Grønn og Rosa har tur faste dager i uken. Barnehagen har en naturlig progresjon, hvor lengde og antall turer er tilpasset alder og modenhet. De eldste barna er godt kjent med barnehagens uteområde og har et større behov for å oppdage nye steder, samt å utfordre flere typer terreng. Grønn fungerer som en utegruppe og er ute store deler av uken. For de yngste barna er det å få bruke kroppen sin der de er og bevege seg i sitt eget tempo ut fra egne forutsetninger, viktigere enn å komme seg langt av gårde på tur. Vi har et fint leirsted, "åttekanten", øverst i skogen inne på uteområdet vårt. De aller yngste vil oppleve at de er på ordentlig tur når de må ta seg opp bergknauser og gjennom busk og kratt for å komme seg frem dit. Det er gleden over å være ute, å bruke kroppen og oppleve de små tingene i naturen som er i fokus i den aldersgruppen.

Den frie leken har en sentral plass når vi er ute på tur. Mange barn i vår tid opplever mest menneskeskapt uteområde, som lekeplasser, parker og byrom. For enkelte kan dette skape usikkerhet, når de må bevege seg i uberørt natur. Vi ser på det som en viktig oppgave, å sørge for at alle barn opplever naturen som et godt sted å være. En barndom som inneholder mye fri lek i naturen, er en god barndom og rustet barna for å mestre det voksne livet. Vi trenger å lære noen ferdigheter for å mestre naturlige uteplasser. Ved å være i lek og aktivitet i naturlige omgivelser, legger barnehagen grunnlaget for at barna får bedre fysisk kapasitet, en bedre kroppsbeherskelse og økte ferdigheter innen kreativitet, fantasi og innlevelse.

St. Sunniva er en sentrumsnær barnehage som er akkurat passe stor til at alle kjenner alle etter kort tid. Det gjør sitt til at vi kan hjelpe hverandre på tvers av avdelinger og utnytte arealet best mulig.

Selv om vi ligger nært byens sentrum med alle de muligheter det byr på, er vi så heldige at vi grenser til den «grønne korridoren» som strekker seg fra sjøen og opp i Moldemarka. De yngste barna har nok med å gå på tur innenfor gjerdet, men etter hvert blir radiusen for turmål utvidet etter interesse og ferdigheter. En tur er aldri for kort – den skal være en avveksling og en god opplevelse.

Personalet legger til rette for en god og variert barnehagehverdag der barna får tilbud om ulikt lekemateriell enten inne eller ute. Noen aktiviteter er tilrettelagt av de voksne, men mye av dagen er lagt opp slik at barna selv kan velge det de har mest lyst til.

Vi prøver å implementere drama, musikk og forming i barnehagehverdagen vår, og opplever at barna har stort utbytte og mye glede av å få uttrykke seg gjennom de estetiske fagene.

Drama i barnehagen er i hovedsak frivillig og spontant, og oppstår i et samspill mellom to eller flere barn – også kalt rollelek. Slik lek er en god kilde til samspill og relasjonsbygging mellom

barna, som igjen fører til trening i turtaking, sosiale spilleregler, empati og omsorg. I tillegg til å være frivillig og spontan kan den også være pedagogisk tilrettelagt. Dette kan eksempelvis innebære at en voksen legger opp til at barna skal få spille ut en fortelling med både kostymer og andre rekvisita. St. Sunniva har som tradisjon at de eldste barna dramatiserer et selv valgt/laget eventyr som de viser frem på den årlige sommeravslutningen.

Musikk i barnehagen dreier seg blant annet om sang, dans og spille på instrument. Sang og musikk gir barna en rekke gevinster som for eksempel å skape ro, fart, spenning og bevegelse, samt en følelse av å være medlem i et fellesskap og føle tilhørighet i en gruppe. I tillegg er det en god kilde til både språk- og samspillsstimulering. For de yngste barna i barnehagen står bevegelse til sang og musikk sentralt, ikke bare gjennom voksenstyrte samlinger og lek, men også i ulike hverdagsaktiviteter som påkledning, bleieskift og ryddetid. For små barn er bevegelsesleker med sang og musikk det første møtet med drama og rollelek.

Forming i barnehagen skal stimulere barnas kreative og sanselige utvikling. Vi er opptatt av at barna skal få utforske, skape, eksperimentere og gjøre seg kjent med ulike materialer, og kjenne på mestringfølelsen i det å lage noe selv eller sammen med andre.

De tre elementene utfyller gjerne hverandre – vi er opptatt av det som skjer i nuet, og ønsker med det at barna skal få en god, estetisk opplevelse fremfor det å oppnå det perfekte sluttproduktet. Barna skal få være til stede i her-og-nå situasjonen, og kjenne på det å mestre.

Vi vil helst ta utgangspunkt i det barna liker og viser interesse for og på den måten la de medvirke i egen barnehagehverdag. Samtidig introduserer vi dem også for ny litteratur, musikk, instrument, utkleddingstøy og materiell som kan bidra til videreutvikling av det de allerede har og kan.

Samarbeidspartnere for barnehagen og hjemmene

PPT

Pedagogisk Psykologisk tjeneste er en kommunal tjeneste. Den fungerer som sakkyndig instans i spørsmål om barns opplærings situasjon og behov for spesialundervisning, og annen tilrettelegging for å skape best mulige utviklingsmuligheter.

BARNEVERN

Barnevernet skal gi barn og familier hjelp og støtte når det er vanskelig hjemme.

Det er foreldrene som har ansvaret for å gi sine barn omsorg.

Skulle foreldrerollen bli i overkant utfordrende, kan barnevernet bistå.

HELSESTASJON

Helsestasjonsvirksomheten er en del av kommunens helsetjeneste. Tilbudet er frivillig og gratis. Ved helsestasjonen arbeider jordmor, helsesykepleier, lege, helsestasjonsmedarbeider, fysioterapeut og familieveileder. Helsestasjonen kan bidra med å formidle kontakt og samarbeid med andre ansatte innenfor helse, barnehage, tannhelse og sosiale tjenester.

TVERRFAGLIG FØRSKOLETEAM I MOLDE KOMMUNE

PPT, helsestasjon og barnevern gir alle barnehagene og foreldre, tilbud om tverrfaglige drøftinger. Problemstillinger som kan drøftes kan knytte seg til barnegruppen, enkeltbarn eller familier. Det er faste dager der barnehagen eller foreldre kan komme med evt. problem, bekymringer eller spørsmål som de vil ta opp med førskoleteamet. Ta kontakt med personalet ved behov. Barnehagen kan også i enkelte tilfeller foreslå slike samtaler.

FLYKTNINGSTJENESTEN

Gir praktisk hjelp, råd og veiledning til flyktningene. De tilbyr introduksjonsprogram, stiller med tolker, koordinerer og samhandler med barnehage / skole.

LEGE

Barnehagen kan ta kontakt med legekontor ang. spørsmål om skader, sykdom ol.

POLITI

Barnehagen kan ta kontakt med politi angående spørsmål eller ved mistanke om rus, vold eller overgrep i hjemmet

4. PEDAGOGISK GRUNNSYN

Hva er et pedagogisk grunnsyn?

Grunnsynet er summen av verdier, holdninger, etiske vurderinger og læringssyn som er førende for virksomheten. Dette er faktorer som påvirker hver enkelt av oss, og som er med på å styre våre handlinger.

I KvaSt ønsker vi å se livet i barnehagen som en helhetlig være- og lærearena. Ingen situasjoner, arbeidsoppgaver eller relasjoner kan ses isolert. Det vi gjør på ett område, får konsekvenser på andre områder, enten det gjelder personalsamarbeid, foreldresamarbeid, arbeid med barnegruppa eller det enkelte barnet.

Relasjoner – og voksenrollens betydning

Relasjoner mellom voksne og barn er viktige for oss. Barn lærer og erfarer ut fra de reaksjonene de voksne og andre barn gir på deres initiativ og signaler. For å forklare atferden må den ses i den sammenhengen den opptre i. De tilbakemeldingene kompetente voksne gir barna, vil være avgjørende for barns atferd og videre utvikling. For å oppnå framgang må personalet ha kunnskap om voksenrollen, og være bevisst sin rolle som forbilde og kulturskaper. Barn lærer av det personalet gjør, ikke det personalet sier de skal gjøre. Opplever barn gode møter mellom personalet, vil de også utvikle forståelsen av det selv.

Mangfold og likeverd

Barnehagen skal være en arena for inkludering og gjensidig respekt, både når det gjelder barn, foreldre og personale.

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Gjennom å være nysgjerrig på andre oppfatninger enn vår egen, fremmer vi kunnskap og forståelse for ulike kulturer, religioner, leveste, tradisjoner, familiekonstellasjoner, kjønn og identitet. Vi ønsker å lære barna ferdigheten å se det som er bra hos andre og seg selv, og å favne og respektere mangfoldet. Å mestre god sosial kompetanse- å gjøre hverandre gode, er noe av det viktigste vi kan lære barna i barnehagen.

Ved å øke forståelsen for hverandres ulikheter, vil vi synliggjøre verdien av felleskap og mangfold samt motvirke enhver form for mobbing eller diskriminering.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Barn skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, lokalt, nasjonalt og globalt.

Målet er at barna skal få en gryende forståelse for at det vi gjør i dag har konsekvenser for fremtiden, som kan legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Livsmestring

En robust fysisk og psykisk helse for god livskvalitet har fått større fokus de senere år. Bevisstheten rundt kosthold, hygiene og bevegelse er viktige bidrag for å fremme helse og forebygge plager. Rammeplanen fremhever viktigheten av mat og måltidsaktiviteter, og hvordan et sunt og variert kosthold bidrar til god helse. Grunnlaget for god helse blir lagt allerede i de første leveår, ved også å bygge en grunnmur med tilgang til lek, vennskap og fellesskap. Her mener vi naturen er den beste arena for å få allsidige opplevelser, utfordringer og mestringsopplevelser, fysisk aktivitet og undring.

Hvert enkelt barn skal få tilpassede utfordringer i et støttende miljø, slik at barnet opplever mestringsgleden ved å få til noe selv, ved å øve, være tålmodig og kanskje streve litt også. En god psykisk helse forbindes med opplevelser av trygghet, mestring, tilhørighet og livsglede.

5 BARNEHAGENS INNHOLD

Omsorg

For å ivareta behovet for omsorg, kreves voksne som er ansvarsbevisste og engasjerte i trivselen og utviklingen til det enkelte barnet. I en omsorgsfull relasjon legger personalet vekt på å gi barna varierte og tilpassede utfordringer og rom for meningsfylte aktiviteter. God omsorg styrker, i tillegg, barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre. God omsorg skaper gode relasjoner og øker ansvarsfølelsen hos det enkelte barn. Dette gir grunnlag for å utvikle sosial kompetanse og er en viktig bestanddel i et livslangt læringsperspektiv.

Omsorgsrelasjonen i barnehagen er asymmetrisk, og det er den voksne som har ansvar for at relasjonen blir god. Når barnet begynner i barnehagen rundt 1-års alder, er vi alle opptatt av at barnet skal få en god tilknytning til personalet. Det krever at vi bruker tid på prosessen. Foreldre får konkret informasjon om hvordan dette kan skje, via «Velkommen til KvaSt» og i samtaler underveis i tilknytningsprosessen.

En omsorgsfull relasjon vises ved at en:

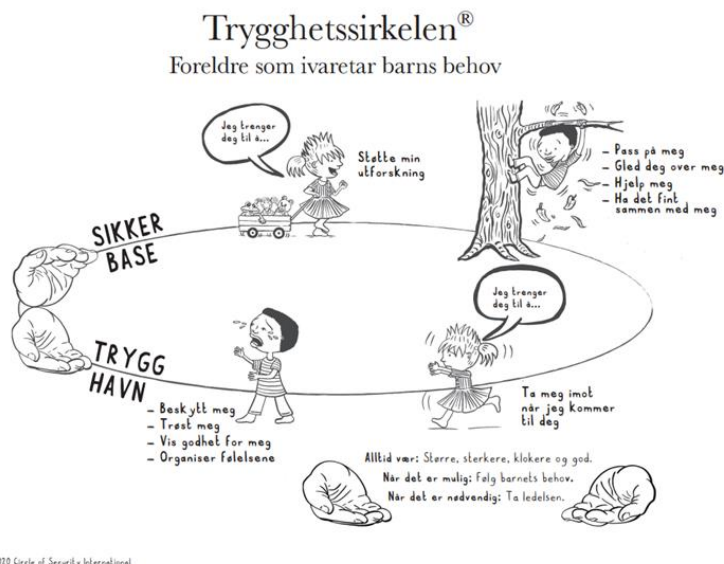
- Har vilje til å lytte og være genuint interessert
- Viser nærhet og omtanke
- Har innlevelse i det som blir formidlet og kommunisert
- Viser hengivenhet
- Har evne og vilje til samspill

- Høflighet og respekt
- Ansvar og omsorg

Omsorg er en fundamental verdi i barnehagen. Det må være omsorg i alt vi gjør, alltid!

Trygghetssirkelen (CoS)

«Circle of Security Parenting» (Trygghetssirkelen) er en arbeidsmodell som først ble introdusert i enheten vår i 2016. Siden da har den vært en del av vår pedagogiske praksis, spesielt i tilvenningstiden ved oppstart og overganger innad i barnehagen, men også i det daglige arbeidet med ivaretagelsen av barnas trygghet og omsorgsbehov.

Modellen tar for seg barns atferd og behov for omsorg og voksenstøtte i møte med forskjellige utfordringer. Den fungerer som en veileder i forhold til hvordan en skal tolke barnas signaler og gi respons deretter.

I Kvam og St. Sunniva barnehager er trygghetssirkelen implementert som handlingsmodell. Flere av våre pedagoger er sertifiserte veiledere innenfor Cos-P og har holdt kurs både for kollegaer og foreldre. Utover dette har mange av våre assistenter og fagarbeidere gjennomgått kurs i Cos-P.

Balansen i omsorgen

Å ha god balanse i omsorgen er avgjørende i voksen-barn relasjonen. CoS presenterer denne balansen gjennom en dumpehuske, der de to sidene sier noe om hvordan reaksjonen bør være på barnets signaler. Aller helst skal vi holde oss på midten og i balanse.

Dersom vi er «for» gode uten klokskap eller styrke, blir vi svake og ettergivende og ramler ned på den ene siden. Dersom vi er store og sterke, uten å være god, blir vi harde og kalde. Da vipper vi ned på andre siden.

Større = vi har makta og styringa
Sterkere = vi er emosjonelt sterkere
God = vi må forsøke å ha godhet i alt; kroppsspråk, mimikk og stemme (også når vi sier nei).
Klok = vi må forsøke å holde balansen mellom det faste og det gode.

Danning

Danningsbegrepet tar for seg hvordan utvikling og læring skjer gjennom samspill og samhandling mellom mennesker. Gode relasjoner, god kommunikasjon, kunnskapsutveksling, veiledning og anledning til å reflektere over egne handlinger og væremåter, er forutsetninger for danning. Teorier og forskning om hvordan læring, vekst og utvikling skjer kontinuerlig mellom mennesker hele livet igjennom, legger grunnlaget for enhetens syn på danning.

Rammeplanen understreker at gode dannelsesprosesser setter barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Målet er at hvert barn skal se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

“Det gode og gjensidige samspillet mellom barn og voksen er helt avgjørende for at barnehjernen skal kunne utvikle seg slik den bør.” Drugli, May Britt 2015

Læring

Læring skjer gjennom hele livet, og i barndommen er læring nært knyttet til omsorg, danning og lek. I KvaSt verdsetter vi lekens betydning for barns læring, og setter derfor av mye tid til frilek både inne og ute. På denne måten fokuserer vi på de uformelle læringssituasjonene hvor barna selv tar initiativ til og deltar ut ifra egne interesser og utvikling. De uformelle læringssituasjoner handler om barnas egen lek, og de forskjellige overgangssituasjonene barna opplever i løpet av en dag i barnehagen, som for eksempel fra lek til rydding og måltid. Med formelle læringssituasjoner menes det aktiviteter med et pedagogisk innhold som personalet planlegger. Barnehagedagen består på den måten av både formelle og uformelle læringssituasjoner.

Lek, vennskap og fellesskap

Det å få delta i lek og få venner er grunnlaget for at barn skal trives i barnehagen. Gjennom den sosiale leken dannes vennskap og gode relasjoner, på tvers av alder, språk og kulturell bakgrunn.

Leken gir glede og er lystbetont, samtidig som barn leker for å være sosiale, få venner, forstå og finne løsninger. Dette utvikler hjernen og utvikler kroppslige ferdigheter, som igjen fører til at barna lærer seg viktige samhandlingsregler, som de tar med seg videre i møte med nye mennesker.

Vennskap oppstår på frivillig basis, og er ikke noe man kan tvinge verken barn eller andre mennesker til. Felles opplevelser både i smågrupper og hele barnegruppen, kan være med å skape gode relasjoner, nye vennskap og fellesskap.

Vennskap for de yngste barna kan være et blick eller en felles handling som bare varer i små øyeblikk. Det kan være glede når et annet barn kommer om morgenen, felles latter og smil, et blick, springe/danse sammen, felles rytme ved å banke i bordet, sang/ musikkstunder, gå en tur i skogen osv.

Å støtte barn i deres forsøk på å finne noen å leke med, er en særdeles viktig oppgave for personalet. Lek og vennskap er gode buffere mot erting og mobbing. Personalet skal aktivt legge til rette for at alle barn kan møtes og utvikle vennskskapsrelasjoner i et trygt og godt barnehagemiljø. Dersom voksne ser at et barn av ulike grunner kan streve med å knytte gode vennskskapsbånd, skal barnehagen sette i gang tiltak slik at barnet får støtte til å lære strategier for å komme inn i lek.

Personalet må se viktigheten av en lekende innstilling og et lekende samspill, og samarbeide godt med alle barn, slik at barna opplever å mestre sosial kompetanse, og være en viktig del av fellesskapet

Kommunikasjon og språk

En god språkutvikling er viktig for barn, og den grunnleggende utviklingen skjer i barnehagealder. Evnen til å bruke språket (verbalt og non-verbalt) er avgjørende for hvordan barn kan kommunisere sammen med barn og voksne, hvordan de kan sette ord på følelser og erfaringer, fortelle noe, diskutere og reflektere sammen med andre. Språk er viktig for læring, sosiale relasjoner og vennskap.

Mange barn i KvaSt har et annet morsmål enn norsk og lærer norsk som andrespråk i barnehagen. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for den videre språkutviklingen. Vi må støtte familiene i å bruke morsmålet samtidig som vi må jobbe aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Å jobbe med språk er en naturlig del av barnehagehverdagen, det gjelder både uformelle og planlagte aktiviteter. Lek med språk, lyd, bruk av konkrete, sang, rim og rytme er utviklende. Når barn møtes av voksne som forstår og verdsetter deres uttrykk, verbalt eller non-verbalt, bidrar det til å opprettholde barnas motivasjon til å kommunisere. Det å undre seg sammen med barnet kan være avgjørende for hvordan barnet søker ny kunnskap. Mestring gir motivasjon som igjen skaper utvikling.

Progresjon

Med progresjon mener vi en jevn utvikling. Progresjon er en prosess som hele tiden tar utgangspunkt i hva barnet mestrer, for så å gi, eller legge til rette for, tilpassende utfordringer som fører til ny mestring. Barnehageansatte skal være bevisste betydningen av at barnet møter nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, læringslyst og utforskertrang. I Kvam og St. Sunniva barnehager har vi aldersinndelte grupper på avdelingene. På denne måten kan barna lettere finne lekekamerater med felles interesser og modning når de er i grupper med barn i ca. samme alder, men ikke alltid. Personalet må til enhver tid se hvor barna er i utviklingsprosessen, gi de mestringsfølelse og legge til rette for at de har noe å strekke seg etter. De nye erfaringene bygger på kunnskap, innsikt, ferdigheter og holdninger som de har tilegnet seg tidligere.

Digital praksis

Dagens samfunn digitaliseres mer og mer og det settes nye krav til alle, også barna i barnehagen. Et av tre barn i alderen 1 til 12 år er daglig på internett i hjemmet og bruk av nettbrett og mobil er blitt en naturlig del av barnas liv.

Digital dømmekraft

En del av den digitale danningen er å inneha digital dømmekraft. For å kunne bli en ansvarlig nettbruker må barna opparbeide seg digital dømmekraft. Digital dømmekraft omfatter personvern, opphavsrett og kildekritikk.

Barn tilegner seg informasjon gjennom internett og når de senere skal dele eller publisere noe på sosiale medier er det viktig å ha kunnskap om digital dømmekraft. Barnehagen må gi barna en gryende forståelse for hva digital dømmekraft er for at internett skal være en trygg arena for barna. Vi voksne må lære barna hva som er lurt å gjøre og ikke.

Foreldre er sentrale rollemodeller for sine barn, og det er viktig at de setter seg inn i deres digitale verden og at de har kunnskap om de muligheter og utfordringer barna møter på nett. Det er viktig at foreldre er oppdatert og har nok kunnskap til å være veiledere.”
(Dubestemmer.no)

Personvern og bilder på nett

De kommunale barnehagene har egne hjemmesider. Her finner dere informasjon om barnehagen. På appen «Visma Min Barnehage», legges det ut bilder, etter godkjenning fra foreldre.

De kommunale barnehagene har utarbeidet felles retningslinjer for bruk av bilder på nett. Vi ber dere foreldre ikke ta bilder av andres barn i barnehagen. Ved foreldrearrangement ønsker vi at dere er til stede i øyeblikket sammen med barna.

Digitale verktøy

Når vi har aktiviteter velger vi pedagogisk verktøy basert på hva som er hensiktsmessig for aktiviteten. Slik er det også med digitale verktøy. I Kvam og St. Sunniva barnehager fokuserer vi på at barna skal få bruke digitale verktøy til å skape og produsere istedenfor å konsumere. Digitale redskaper kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas egne kreative uttrykk.

Digitale verktøy vi har i barnehagen pr dags dato: Prowise (smart-skjerm), projektor, skriver, skanner, nettbrett, smarttelefon, digitalt mikroskop og programmerbare leker.

Barnehagen har Visma flyt barnehage. Når foreldrene har logget seg inn i appen, brukes den til informasjon. Barnehagen kan skrive beskjeder, samtaler og dagbøker. Samtalene er til foreldre til enkeltbarn, og blir som vanlig melding på telefonen. Tilstedeværelse og fravær registreres her.

Årstema for Kvam - Småkryp

Visste du at det finnes 3 millioner ulike sorter insekter? Og dette er bare de insektene som menneskene har satt navn på. Det betyr at det finnes nesten uendelig mange flere!

Småkryp er en samlebetegnelse for kravlende insekter, maur, biller, åmer, larver, meitemark, sommerfugler, edderkopper osv.

Insekter er en undergruppe av småkryp og kjennetegnes ved at:

- de aller fleste har 6 bein, festet til den midterste delen av kroppen
- de fleste insekter har vinger, et par forvinger og et par bakvinger
- de er virvelløse dyr, det vil si at de har hverken virvler, skjelett eller knokler – de har skjelettet utenpå
- de har en kropp som er delt i tre:
 - * hode (munn, øyne og to antenner)
 - * bryst (muskler, nødvendig for å bruke beina og kunne fly)
 - * bakkropp (tarmsystem og ansvar for forplantning)

I Kvam Barnehage ønsker vi å lære noe om hvilke småkryp vi har på vårt eget uteområde, hvordan de lever, utvikler seg og bidrar i naturens store kretsløp. Vi leser og synger om småkryp. Vi søker informasjon i bøker og på nett. Vi ser på filmer og lytter til lydbøker. Barn som lærer mye om naturen, vet hvordan de kan bruke og nyte naturen på en bærekraftig måte

Årstema for St. Sunniva - Årstidene

I St. Sunniva arbeider vi med prosjekter som er forankret i barnehageenhetens årstema. I år har vi valgt å ha årstidene som fokusområde for lek, læring og allsidige erfaringer.

Gjennom mangfoldige naturopplevelser vil vi synliggjøre naturfenomener og legge til rette for sansing, samtaler og refleksjoner med barna om sammenhenger i naturen. Vi kommer til å bruke kjøkkenhagen som et felles prosjekt for hele barnehagen. Der kan vi kroppslig erfare hvordan sesongene påvirker naturen.

Gjennom å jobbe temabasert opplever vi at barna får en felles referanse og et felles språk som skaper følelsen av fellesskap og tilhørighet.

6 BARNES MEDVIRKNING

Barns medvirkning har en stor plass i barnehagen, og det henvises til både barnehagelov, grunnlov og FNs barnekonvensjon om barns rett til å medvirke i egen hverdag. Hvert barn har rett til å erfare at deres stemme blir hørt og tatt på alvor.

Det handler ikke om å bestemme hva en skal ha på brødskenen eller om de vil skifte bleie eller ikke. Det handler om å ha mulighet til – og å få lov til å påvirke sin hverdag. Barna vet at deres mening betyr noe og blir tatt på alvor, selv om det ikke nødvendigvis betyr at de kan bestemme alt. Små barn kan ikke forutse konsekvensene av valgene de tar. De har også rett til å la være å velge eller ta avgjørelser. Det er de voksnes oppgave å skape trygge rammer for barnets utvikling i barnehagen, samtidig som det også skal skapes rom for barnets muligheter til å påvirke, ut fra alder og modningsnivå. Vi snakker altså ikke lenger om lydige og nyttige samfunnsborgere, men om at barna i barnehagen skal få ta del i hverdagen sin i fellesskap med andre. I barnehagen skal barna oppleve at de blir lyttet til og at deres deltakelse er betydningsfull. At personalet er bevisst at barnet skal medvirke i ulike sammenhenger, vil være en sentral forutsetning for barnets danning til et aktivt deltakende individ i et demokratisk samfunn.

7 SAMARBEID HJEM – BARNEHAGE

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foresatte til alle barna. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Foreldrearbeidsutvalg (FAU)

Alle avdelinger velger to foreldrerepresentanter til FAU for huset (et for Kvam og et for St. Sunniva). FAU virker som et "styre" for foreldrerådet.

De valgte representantene velger så en leder og en nestleder for barnehagens FAU.

Lederen i FAU (på hvert hus) blir foreldrerepresentant i Samarbeidsutvalget.

Faste arrangement i regi av FAU er:

Kvam: Sommerfest

St. Sunniva: Kafe og aktiviteter for hele storfamilien etter barnetoget 17. mai.

KVAM: Malin Stavik, leder og Lill-Marlen Morewood Øye, nestleder.

ST.SUNNIVA: Heidi Kristoffersen Finnøy, leder og Kevin Bjølverud Pettersen, nestleder

Samarbeidsutvalg (SU)

Samarbeidsutvalget består av foresatte og ansatte i barnehagen slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene. I tillegg kommer rutinemessige oppdrag, som godkjenning av enhetens årsplan og vurdering av resultater fra brukerundersøkelsen.

Leder av enhetens SU: **Heidi Kristoffersen Finnøy**

8 OVERGANGER

Tilvenning

Trygghet og trygg tilknytning har, i tråd med økt bevissthet rundt barns psykiske helse, fått et utvidet fokus i pedagogikken de senere år

Tilvenningstiden i barnehagen legges opp etter hvert enkelt barns behov og målet er å trygge barnet, heller enn at foreldrene skal komme seg raskest mulig tilbake i jobb.

Rammeplanen forteller oss følgende om den første tiden i barnehagen;

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Utdanningsdirektoratet, 2017)

Overganger innad i barnehagen

Avdelingene har trekantsamtaler når barnet skal fra en avdeling til en annen. Der blir det utvekslet informasjon om barnet mellom barnehagelærer, foreldre og den nye barnehagelæreren som skal ta over barnet. Vi har disse samtalene fordi vi ønsker at overganger fra en avdeling til en annen skal bli best mulig for hver enkelt og fordi det er viktig at avdelingen barnet skal begynne på er klar over utfordringer og behov hos det enkelte barnet.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med skolen legge til rette for barns overgang fra barnehage til skole og eventuelt SFO. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

Ny plan for overgang barnehage-skole/ SFO-skole

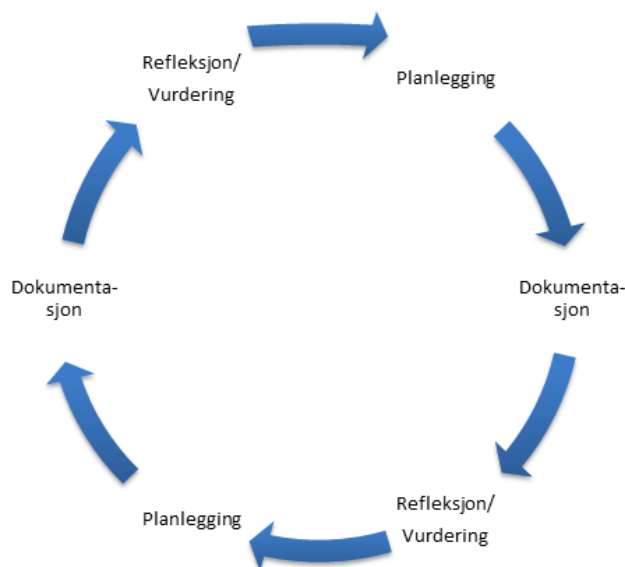
[Plan for overgang.PDF](#)

9 PLANLEGGING – VURDERING

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.

Utforming og gjennomføring av planer må være slik at det er rom for å følge barns innspill og initiativ.

Modellen viser hvordan vi ser på arbeidet vårt som en kontinuerlig prosess.

10 BARNEHAGENS 7 FAGOMRÅDER

Alle fagområdene er betydningsfulle og opptrer i sammenheng med hverandre. I barnehagen arbeider ikke vi med fagområdene hver for seg, men bruker dem om hverandre i forskjellige situasjoner og aktiviteter. Gjennom arbeidet vårt fremmer vi barnets helhetlige utvikling, som handler om at barn utvikler seg i alle relasjoner og situasjoner.

Fagområdet "kommunikasjon, språk og tekst" framtrer innenfor *alle* de andre fagområdene, og spiller på den måten en sentral rolle i det pedagogiske arbeidet. God språkutvikling er en forutsetning for dialog og felles refleksjon i lek og hverdagsaktiviteter. I barnehagen danner barnas lek en viktig arena for arbeidet med fagområdene. For å kunne delta i lek er språket en viktig forutsetning for samspill. Samtidig er leken, i seg selv, betydningsfull i utvikling av språk og sosial kompetanse.

11 PROSJEKT OG UTVIKLINGSARBEID

I 2021 startet barnehagene i Molde opp Regional kompetanseutvikling (**REKOMP**) som skal bidra til at barnehagene i romsdalsregionen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Det er høgskolen i Volda som sammen med Kunnskapsnett Romsdal – barnehage har det faglige ansvaret og ansvar for praktisk planlegging og gjennomføring. I perioden 2021-2025 skal alle barnehagene delta på kompetanseheving i 3 tema; Psykososialt barnehagemiljø/livsmestring, Kunst/kultur/kreativitet og Bærekraft, hvor man bruker 3 semester på hvert tema.

I 2021-2022 deltar KVASt på kompetanseheving i temaet psykososialt barnehagemiljø/livsmestring. Vi har fokus på barns mestring i overgangssituasjoner, siden det er situasjoner som kan være preget av stress, som igjen kan påvirke samspillet mellom barn og voksne. Ved å ha gode rutinesituasjoner kan en fremme blant annet læring, glede, gode samspill og mestringsopplevelser hos barna.

Problemstillingen vi jobber med er: *«Hvordan kan voksnes tilstedeværelse i overgangssituasjoner bidra til å fremme barns psykiske helse og livsmestring?»*. Vi har gjennom dette jobbet med sentrale begreper som tilstedeværelse og mestring, der vi har sett på hva de ansatte legger i begrepene og hva som kreves av hver enkelt for å arbeide med dette. Vi har også avdelingsvis hatt aksjoner for å arbeide med problemstillingen i praksis, samt reflektere sammen i ettertid for å vurdere arbeidet.

KvaSt får temaene i denne rekkefølgen:

1. Psykososialt barnehagemiljø/livsmestring 2. Bærekraft 3. Kunst, kultur og kreativitet